נמ.

דבולהן מנינייהו מן הצד הוו מתחלי. פי׳ נקונט׳ דמוקי לה לא

אמתניתין דסנהדרין (דף לב.) דאייתי אלא משום ענוה שלא להראות

עלמו גדול היה עושה: דהא הוה הונא בר נתן. תורה וגדולה היתה

תענה על ריב בכל דבר ואין נראה דלא מיסתבר דפליג

לו כדאמרינן במו"ק (דף כח.) דקא

דחקא רגלי דהונא בר נתן ואמר בפ׳

ב' דובחים (דף יט.) דחיקיים ביה

והיו מלכים אומניך א:

אחת מתנה מרובה ואחת מתנה

אחת מתנת מטלטלין ידיואחת קרקעות

נראה דוקא במטלטלין דאיירי בהו

קאמר והא דאמרי׳ במי שמת (ב"ב דף

קנה:) גבי פחות מבן כ' דאין מוכר

בנכסי אביו ומתנתו מתנה במקרקעי

התם בגדול שהוא בן י"ג שנים ויום

אחד אלא דלא היה בו עשרים:

מועמת. ומדלא קאמר נמי

אנא הואי במניינא דבי רבי ומינאי דידי מנו

ברישא והאנן תנן אדיני ממונות והמהרות

והטומאות מתחילין מן הגדול ודיני נפשות

מתחילין מן הצד אמר רבה בריה דרבא

ואיתימא ר' הילל בריה דר' וולם שאני מנינא

דבי רבי דכולהו מנינייהו מן הצד הוו

מתחיליז יואמר רבה בריה דרבא ואיתימא

רבי הילל בריה דרבי וולם מימות משה ועד

רבי לא מצינו תורה וגדולה במקום אחד ולא

הא הוה יהושע הוה אלעזר ייה הא הוה אלעזר

הוה פנחם והא הוה פנחם הוו זקנים הא הוה

פשיטא במטלטלין סגן. במילחיה דבן בחירא: מהו דסימא אף במטלטלין. קאמר וכ״ש בגיטין דלא חימא גיטין הוא דקילי משום דבקפילה כנס בקפילה יוציא אבל מטלטלין שנפלו בירושה לא מש"ה חגן מטלטלין: קמ"ל. רב נחמן מטלטלין דוקא נקט בן בחירא ולא בגיטין ובקרקטוח לא ברמיזה

ולא בקפיצה דהכא הוא משום כדי חייו מקון רבנן כדלקמן: משום כדי חייו. דאי לאו וביניה ובינא לא מובני ליה מזוני ולא ובני מיניה: ויאמר לאשר

על המלסחה. ביהוא כתיב ומשום רבי אבא בר יעקב משום ר' יוחנן נקט לה: דבר הנמלו ונמחח. בגדי פשמן הן שחוטן נמחח ע"י מלילה שמולל באלצעותיו כשהוא טווה: בוניים בן נוניים. "ישראל עשיר היה: מיבני וחומם סלסלה ומלמלא. ארבע מינין של בגדי פשתן דק וטוב:

כי אמגווא ופלגי אמגווא. טלית גדולה למידתו וכשהוא מקפלה לא היתה יותר מאגוו וחלי: פיססקא. גלנ״ט שאוכלים חזיריםיא: וטעוסן. של פעוטות: עד כמה. הדרא: עד שחות כגדול. עד שחות קנה הקונהים ומחזיר אונאה יותר משתות בטל מקח: מחנחו מאי. במטלטלין משום כדי חייו הוא

זכיני אין מתנה לא או דלמא מתנתו נמי מתנה דעבדו ליה נייח נפשיה: אפכוה. °בני הישיבה טעו והפכו דברים דמר לדמר: ושדרו לקמיה דרב מרדכי. כמאן ס"ל: זילו אמרו ליה לבר מר. לבנו של רבי. דרב מרדכי מלמידו של רב אשי היה בכמה מקומות ובמס' סוטה (דף מו:) אמרי

גבי לויה תלמיד לרב אין לו שיעור רב מרדכי אלויה לרב אשי כו': כי קאי מר. רב אשי: אדרגא. סולם של עליית בהמ"ד: מתגר' כהן קורא ראשון כו'. כי היכי דלא ליתו לאינצויי תקינו להו רבנן האי סידרא דכיון דתקנתא דרבנן היא תו לא מצינן לשנויי ולמימר אנא קרינא ברישא:

מערבין בבים ישן. בני חלר שרגילין ליתן עירוב החלר בבית אחד אין משנין את מקומן ליתנו בבית אחר מפני דרכי שלום ובגמ"ים מפרש לה:

שאול הוה שמואל והא נח נפשיה כולהו שני קאמרינן והא הוה דוד הוה עירא

היאירי והא נח נפשיה כולהו שני בעינן הא הוה שלמה הוה שמעי בן גרא

והא קטליה כולהו שני קאמרינן הא הוה חזקיה הוה שבנא הא איקטיל כולהו

שני קאמרינן והא הוה עזרא הוה נחמיה בן חכליה יאמר רב אחא בריה

דרבא אף אני אומר מימות רבי ועד רב אשי לא מצינו תורה וגדולה במקום

אחד ולא והא הוה הונא בר נתן שאני הונא בר נתן דמיכף הוה כייף ליה לרב אשי: כזרתני' בחרש רומז ונרמז וכן בתירא אומר קופץ ונקפץ במטלטלין סיהפעוטות מקחן מקח וממכרן ממכר במטלטלין: גמ' א"ר, נחמן מחלוקת

במטלטלין אבל בגיטין "דברי הכל ברמיזה פשיטא במטלטלין תגן מהו

דתימא אף במטלטלין קמ"ל איכא דאמרי א"ר נחמן כמחלוקת במטלטלין כך

מחלוקת בגימין והאגן במטלטלין תגן אימא אף במטלטלין: הפעוטות מקחן

מקח וממכרן ממכר במטלטלין: ועד כמה מחוי רב יהודה סלרב יצחק בריה

יכבר שית כבר שב רב כהנא אמר כבר שב כבר תמני במתניתא תנא כבר

תשע כבר עשר ולא פליגי סיכל חד וחד לפי חורפיה ומעמא מאי א"ר אבא

בר יעקב א"ר יוחנן "משום כדי חייו יויאמר לאשר על המלתחה הוצא לבוש

לכל עובדי הבעל מאי מלתחה א"ר אבא בר יעקב א"ר יוחגן דבר הנמלל

ונמתח כי אתא רב דימי א"ר יוחנן שיגר לו "בוניים בן נוניים לרבי סיבני וחומם

סלסלה ומלמלא סיבני וחומם כאמגווא ופלגיה דאמגווא סלסלה ומלמלא

כפיסתקא ופלגי דפיסתקא מאי מלמלא דבר הנמלל ונמתח ומעותן עד כמה

א"ר יונה א"ר זירא "עד שתות כגדול בעי אביי מתנתו מאי רב יימר אמר אין

מתנתו מתנה מר בר רב אשי אמר מתנתו מתנה ®אפכוה ושדרוה לקמיה דרב

מרדכי א"ל זילו אמרו לבר מר לאו הכי הוה עובדא כי הוה קאי מר חד כרעיה

אארעא וחד כרעיה אדרגא ואמרנא ליה מתנתו מאי ואמר לן מתנתו מתנה

יאחת מתנת שכיב מרע ואחת מתנת בריא אחת מתנה מרובה ואחת מתנה

מועמת: בותני באלו דברים אמרו מפני דרכי שלום כהן קורא ראשון ואחריו

לוי ואחריו ישראל מפני דרכי שלום למערבין בבית ישן מפני דרכי שלום

צ א מיי׳ פי״א מהלכות נשין נא: צא ב ג מיי׳ פכ״ט

מהלכות מכירה הל׳ ב קמג עשין כב טוש"ע ח"מ סימן רלה סעיף יו דמכילתין דף קעח.]: צב ד מיי שם הלי ה מוש"ע שם סע"ח: צג ה מיי פ"ב מהלי גירושין הל' יז סמג כ טוש"ע אה"ע סי'

קכא סעיף ו: צד ו ז ח מיי' פכ"ט מהלכות מכירה הלי ו סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סימן רלה סעיף א: צה ט מיי׳ שם הלכה ח צה ט מיי׳ שם הלכה ח טור ש"ע שם סעיף

צו י מיי שם הלכה ו מוש"ע שם סע"ה: צו ב מיי פי"ב מהלכות זפלה הלכה יח סמג עשין יט טוש"ע א"ח סימן קלה סעיף ג: בח ל מיי פ"א מהלי עירובין הלכה טו

סמג עשין מד"ס א טוש"ע

תורה אור השלם וַיּאמֵר לַאֵשֵׁר עַל לְתָּחָה הוֹצֵא לְתָּחָה הוֹצֵא לכל עבדי הבעל ויצא להם המלבוש:

גליון הש"ם

רש"ר ד"ה אפכוה וכו' קדושין דף מד ע"ב רש" "ה ואפכוה וצע"ה. אח"כ באר שבע סימן יא:

הגהות הב"ח (א) גם' והא הוה אלעור וכו׳ והא הוה שאול וכו׳ והא כום שלמה וכו' והא

מוסף רש"י

אנא הואי במניינא דבי רבי. דקתני הושיב ב"ד ונמנו שאם שהתה בפני סיקריקון שנים עשר חדש כו' ואמר רב אנא פור בההוא מניינא ומינאי דידי הוא דאתחילו ברישא (סנהדרין לו.). והטהרות והטומאות. אם גא אדם לישאל על דבר טהרות, מתחילין מן הגדול. שואלין מחלה לגדול שבדיינים מה הוא אומר בלכל (שם לב.). ודיני נפשות מתחילין מן הצד. מן הקטנים, שמח לחלוק על דבריו משום לא מענה על ריב (שמות כג) על דבריו של גדול, רב כתיב בלא יו"ד (שם). מן

713 הצד הוו מתחילין. מפני ענוס ימירס שהימה צו (שם). בריה דרבי וולם. כך שמו (שם), תורה וגדולה במקוב אחד. מורמן וגדולמן של ישראל גאדם אחד, שאין כמומו צכל ישראל צמורה וצגדולה, כגון משה שהיה גדול על כל ישראל צמולכומ הגד והו בחודרין, מפני שמו מרכז שמים למים (משט. בחיר ודי הייכי כן עת משט היים היים במקום החוד. מורמן וגדולמן של שילה למדם לחד, שלין כמותו בכל ישראל בחורה וגדולה, כגון מש שיים גדול על כל ישראל במלכות ובמורה ובתורה וכן רבי בנשיחות ובמורה (שש). הוה אלעזר. תבירו בתורה ולא הוי מקום אחד (שש). והא הוה פבחם. משמתו יהושע ואלעור (שם). הוו דקנים. כגון עתניאל ואכלן ונועו (שם. וגר רש"ד ואבצו שהוא בועו). עירא היאירי. כמורק (מו:) אמריען דהוה מתני להו לרבען על גבי כרים וכסתות ודוד היה מנהיגו עליו לראש, דכתיב (ש"ב כ) עירא היאירי היה כהן לדוד (סנהדרין לו:). הוה שמעי בן גירא. גדול היה כדאשכתן (ש"ב יע) שירד לקראת דוד הירדן כאלף איש (שם). הוה שובנא. שהיה ישיכתו גדולה משל חוקיה כדאמר כפרק זה צורר (שם). הפעוטות. בני משע ישמונה. מקחן כרי במטלטלין. דוקא אכל במקרקעי לא עד שיביאו שהי שערות או עד שיהא בן עשרים (בתובות ע.). כאמגרוא ופלגא דאמגרוא. שכל כך דק שכיקעי לא עד שיביאו פולג ביקד אין הכרך גדול יותר מאגרו וחלי (מעילה יח.). אנא הואי במניינא דרבי. באותו מנין שתקנו שכל הקודם ליקח זכה: ומינאי דידי מנו ברישא. ממני שאלו מחלה בשורה כשהיינו יושבין מה דעתי נוטה. והוא היה בינוני לא מן הגדולים ולא מן הקטנים ואני שמעתי שקטן שבהם היה: מסחילין מן הגדול. כשעומדין למנין לראות

ה) ואינו סימן ניכר כרמיזה: במטלטלין. אם מכר מטלטלין: גב" אבל בגיטין. דקיי"ל חרש שנשא משנתחרש אם רלה להוליא יוליא כשם שכנם ברמיזה כך מוליא ברמיזה (יבמות דף קיב:):

א) סנהדרין לב., ב) שם לו., (ג) [שם ע"ש], ד) [תוספ" פ"גן לקמן סה. ב"ב קנה: כתובות ע.. ה) ובכת"י אר׳ ינחק ועי הגהות בן אריה.], ו) [כתובות ס.], ן פרי בן ננס ערוך גערך (נ ו פייבן גנס ערון כערן כפר מייבן יש שהאריך בפיי סיבני וחומס וכוין, ה) [קדושין מד: ע"ש פרש"ין, ע) [שמואל א יד], () [עירונין פה: ושם אימן בוניים בן בוניים], יא) דועי׳ שנשה בקדושין מז. ד"ה באלון], יב) [בים של שלמה כתוב דיש כאו ט"ם ול"ל עד שתות מחול בשתות קנה וכר], יג) [לקמן ס:], נוסף: ובלפו"ל מתנת.],

> לעזי רש"י גלנ"ט. בַלוּט.

מוסף תוספות . א. שהיה קרוב למלכות. מום׳ מנהדריו לו. ד"ה והא

פסקי רי"ד

. הלכה כשמואל בדיני: **מתני'** חרש רומז ונרמז בן בתירא אומר קופץ ונקפץ במטלטלין הפעוטות מקחן מקח וממכרן ממכר במטלטלין פי׳ רומז כל מה שהוא שאחרים רומזין לו והוא מתרצה קיים ובן בתירא אומר קופץ ונקפץ פי׳ הרמיזה הוא בידיו ובראשו וההפיצה היא עקימת ווקפיצה היא עקימת שפתים כמו קפצה פיה ואינו סימן ניכר כמו הרמיזה וכל זה רמטלטליו ומפני תיקון העולם משום כדי חייו אבל במקרקעי אמר רב מחלוקת במטלטלין אבל מחלוקת במטלטלין אבל בגיטין דברי הכל ברמיזה. . מאי דתנן בפרק חרש (יבמות קיב:) דחרש שנשא אשה אחר שנתחרש שיכול להוציא בגט דכשם ברמיזה דוקא ברמיזה יכול להוציא אבל בקפיצה לא פשיטא מטלטלים תנן מהו דתימא (מהו) במטלטלים אף במטלטלים קמ״ל. פי׳ דקילי משום דברמיזה כנס וברמיזה יוציא אבל במטלטלין שנפלו לו בירושה לא מ״ה תני מטלטלין קמ״ל רב נחמן דדוקא מטלטלין א״ד אמר רב נחמן כמחלוקת במטלטלין כך מחלוקת בגיטין והאנן במטלטלין תנן אימא אף במטלטלין ואע"ג דפריש רב נחמז הלכתא כוותיה פסיק הלכוזא כחודה בפירוש הלכך לית הלכתא כוותיה דה"ל יחיד אלא הלכה כת"ק דדוקא רמיזה

אם רוב מטמאין או רוב מטהרין: מן הצד. מן הקטנים ולא מן הגדול שלא ילמד חובה והשאר נכנעין מפניו שלא לחלוק עליו משום לא תענה על רב (שמות כג) ובדיני נפשות מוקמינן להאי קרא בפ"ק דסנהדרין (דף ב.) לא כהטייתך לטובה כו' ולא ילמדו זכות: דכולהו מנינייהו מן הלד מסחילין. משום לא תענה על ריב וכתיב חסר בלא יו"ד ודרשינן לא תענה על רב לא תחלוק על מופלא שבבית דין ולא מוקמי ליה לרישה דקרה בדיני נפשות ואע"ג דסיפיה דהרא לא מיתוהם אלא בדיני נפשות: וולם: במהום אחד. שתהא תורתן וגדולתן של ישראל במקום אחד שאין בישראל גדול בתורה ובעושר כמותו: והא הוה אלעור. יחיד לאחר שנפטר יהושע: והא הוה פנחם. לאחר אלעזר תורה וגדולה שהיה כהן גדול אחר אביו: הוו זהנים. שהבלו מיהושע והאריכו ימים אחריו כדכתיב (יהושע כד) אשר האריכו ימים אחרי יהושע: שחול. גדול בתורה היה חלח שלא לימד לאחרים כדאמרי׳ בעירובין (דף נג.) שאול לא גלי מסכתא להכי כחיב ביה בכל אשר יפנה ירשיעש: והא נה נפשיה. דשמואל קודם שאול: כולהו שני. משעמד בגדולה תהא תורה וגדולה במקום אחד וזה בתחילת גדולתו לא יחיד היה בתורה: עירא היאירי. גדול בתורה היה כדאמרינן במו"ק (דף טו:) דהוה מתני להו לרבנן על גבי כרים וכסתות: חוקיה. מלך יהודה גדול בתורה היה כדאמרינן בחלק (סנהדרין דף לד:): שבנא. גדול בתורה היה כדאמרינן בסנהדרין (כו.) שבנא הוה דריש בתליסר ריבוותא וחזקיה בחד סרי ריבוותא: והא איקטיל. סנחריב הרגו כדאמרינן בזה בורר (שם): בותבר' רומו ונרמו. מה שהוה רומו קיים ומה שרומזין לו והוא מתרצה היים: רמיזה בידיו ובראשו: הפילה עקימת שפתים שנא' קפנה פיה (איוב

. הוא דמהניא גבי חרש אבל קפיצה לא: הפעוטות מקחן וכו'. פי' מדין תורה אין מעשה קטן כלום אבל מפני תיקון יוהא דמותיה גב יווש אחבר קפיבור את הפכוטות מקוון זכו. פי מוין וחודה אין מניפור וקון באחד אבל מפני ורקון העולם משום כדי חייו אמור רבנן שירא מקחו מקחו ממכרו ממכר ועד כמה מחוי רב יהודה לרב יצחק בריה ככר שית כבר שבע ורב כהנא אמר כבר שבע כבר תמני במתניתא תנא כבר תשע כבר עשר ולא פליגי כל חד וחד לפום חורפיה וטעמא מאי אמר רבא בר יעקב א״ר יוחנן משום כדי חייו ודוקא במטלטלין אבל בקרקעות לא עשה כלום. וטעותו עד כמה א״ר יוסי א״ר זירא עד שתות כגדול מתנתו מאי אמר רב יימר אין מתנתו מתנה ומר בר רב אשי אמר מתנתו מתנה והכי אמר רב אשי אחד מתנת בריא ואחד מתנת ש״מ אחד מתנה מרובה ואחד מתנה מועטת ובשלהי פרק מציאת האשה (כתובות ע.) אמרינן אמר רפרם ל"ש אלא שאין שם אפוטרופוס אבל יש שם אפוטרופוס אין מקחו מקח ואין ממכרו ממכר ושם כתבתי שגם מתנתו אינה מתנה אם יש שם אפוטרופוס עיין בערוך נ"ד בס"ה: מתנ" אלו דברים אמרו מפני דרכי שלום כהן קורא ראשון ואחריו לוי ואחריו ישראל מפני דרכי שלום ומערב"